

Voorstel aan de gemeenteraad

Opsteller

Toering, Arend

Kenmerk

Z.24.422838 / D.24.1732659

Vertrouwelijkheid

Openbaar

Onderwerp

Vervolg op initiatiefvoorstel jongerenparticipatie

Onderwerp

Vervolg op initiatiefvoorstel jongerenparticipatie

Voorgesteld besluit

1. Kennis te nemen van de benodigde structurele inzet en activiteiten t.b.v. jongerenparticipatie
2. De financiële consequenties af te wegen bij de integrale afweging van de Perspectiefnota.

Inleiding

Op 26 oktober 2021 heeft de raad unaniem het initiatiefvoorstel 'Jongerenparticipatie' aangenomen. Dit voorstel beoogt om jongeren betrokken te laten zijn bij besluitvorming en bewust te maken van de invloed die zij hebben op het vormgeven van hun leefomgeving en op de lokale democratie. Naar aanleiding van dit voorstel is een aanjager jongerenparticipatie aangesteld, op basis van incidentele middelen en toen beschikbare budgetten. Deze aanjager heeft in de afgelopen twee jaar gewerkt aan het opbouwen van een netwerk om deze doelen na te streven. In de bijgevoegde terugblik vindt u een overzicht van de uitgevoerde activiteiten en programma's.

Er is een programma opgezet waarin voor verschillende categorieën jongeren activiteiten worden georganiseerd. Zo hebben vele raadsleden jongeren begeleid bij de projectdagen van Tienskip en ProDemos, zijn jongeren onder begeleiding van raads- en collegeleden en ambtenaren met debatlessen aan de slag gegaan en hebben groepen jongeren een bezoek gebracht aan het gemeentehuis. Op deze manier hebben deze jongeren kennisgemaakt met de gemeente en besluitvorming op lokaal niveau.

Na de eerste positieve ervaringen vanuit het initiatiefvoorstel is nu het moment om de volgende stap te zetten. Het continueren van de onderdelen die goede resultaten hebben opgeleverd gedurende de afgelopen twee jaar en het doorontwikkelen van het beleid en de positie van jongerenparticipatie binnen de gemeente Heerenveen. Door het structureel maken van de inzet van de functie aanjager jongerenparticipatie.

Indien u bij de perspectiefnota instemt met het structureel maken van de inzet, zal het college een uitvoeringsagenda opstellen om de programma's en inzet vast te leggen. U zult hier dan over geïnformeerd worden.

Beoogd effect

Het structureel verankeren van beleid en de positie van jongerenparticipatie binnen de gemeente

Heerenveen. Om zo de betrokkenheid en het vertrouwen van jongeren in de lokale democratie en overheid te versterken.

Argumenten

1.1. Meerwaarde van (aanjager) jongerenparticipatie

Er is een meerwaarde in het aanstellen van een aanjager en (blijven) uitvoeren van jongerenparticipatie. We hebben een gemeenschappelijke taak jongeren te betrekken in de lokale democratie en een actieve positie te geven binnen beleid, projecten en besluitvormingsprocessen. Alleen door hier mensen en middelen in te investeren kunnen we zorgen dat het vertrouwen van jongeren in de (lokale) democratie en overheid wordt vergroot.

1.2. Fundamentele positie van jongeren

Naast het door de raad unaniem aangenomen initiatiefvoorstel, is op nationaal en internationaal niveau ook vastgelegd hoe de rechten en positie van jongeren nageleefd dienen te worden. Nederland heeft in 1995 het *Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind* van de Verenigde Naties geratificeerd. Hierin staat onder andere opgenomen dat jongeren nadrukkelijk betrokken en gehoord dienen te worden door overheden. Ook op nationaal niveau vinden verschillende onderzoeken en initiatieven plaats. Waaronder de door het kabinet overgenomen conclusies van het SER Jongerenplatform om een 'Generatietoets' in te voeren en initiatieven die vanuit de VNG worden ontwikkeld en gestimuleerd.

1.3. Het sluit aan op het beoogd effect van het initiatiefvoorstel en de raadsagenda 2022-2026

Dit voorstel is passend bij het beoogd effect van het initiatiefvoorstel van april 2021: *"Samenwerken met jongeren aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken en de lokale politiek in Heerenveen"*. Ook is het passend in uw raadsagenda 2022-2026 waarin staat: *"We willen een volgende stap zetten in democratische vernieuwing. Dat doen we door bewust te kiezen voor participatie waar we inzicht van de samenleving nodig hebben."*

1.4. De evenementen en programma's van Tienskip en ProDemos slaan aan.

Inmiddels zijn er meerdere projectdagen van Tienskip georganiseerd met middelbare en mbo-scholieren. Middels de Tienskip-dagen zijn in schooljaar 2022-2023 bijna 400 jongeren bereikt, waarvan een aantal ook doorgegaan zijn met hun plannen en betrokkenheid. Zoals bij de ontwikkeling van Recreatiegebied de Heide. Dit schooljaar, 2023-2024, zijn opnieuw projectdagen georganiseerd en een tweetal staan nog gepland, waaronder een dag met 450 mbo-scholieren van Firda.

We zien dat deze dagen en het aanjagen van jongerenparticipatie een positieve impact hebben op de betrokkenheid en democratisch besef van jongeren over hun invloed op beleid en leefomgeving.

1.5. Er ligt een gezond basisnetwerk om op verder te bouwen.

De afgelopen twee jaar is een netwerk opgebouwd met de verschillende partijen die betrokken zijn bij jongerenparticipatie. Met onderwijsinstellingen, maatschappelijke organisaties, collega-overheden en (groepen) jongeren liggen nu stevige en positieve contacten om samen verder te bouwen aan het versterken van jongerenparticipatie.

1.6. Plaatsing aanjager binnen team Wijkmanagement

Tenslotte is het college voornemens, mits de raad positief besluit op dit voorstel, om de aanjager te plaatsen binnen team Wijkmanagement. Vanwege de overeenkomsten met burgerparticipatie en het ontwikkelen van de lokale democratie. Daarnaast wordt het hierdoor makkelijker om de positie van jongeren binnen beleid en projecten gemeentebreed aan te jagen en te borgen.

Risico's of kanttekeningen

2.1. Inzet vanuit ambtelijke organisatie, griffie, raad en college

We merken veel enthousiasme en energie bij jongeren, onderwijsinstellingen en maatschappelijke partijen. Op het moment dat jongeren aan de slag gaan met beleid, projecten en ideeën is inzet vanuit de ambtelijke organisatie en griffie onmisbaar. Gedurende de afgelopen twee jaar is gebleken dat inzet vanuit de organisatie niet vanzelf gaat. De opgave moet nog goed landen binnen de organisatie en resultaten zijn lastig te meten of tastbaar. Daarmee komt het vooral aan op veel inzet plegen en

betrekken van de interne en externe partijen. Enthousiaste deelname van medewerkers, raadsleden en collegeleden is de afgelopen jaren aanstekelijk geweest. Bij structurele inzet op jongerenparticipatie is het de kunst om dit enthousiasme te behouden.

2.2. Financiële perspectief

Het huidige financiële perspectief zal vragen om keuzes. Structurele inzet van een aanjager jongerenparticipatie, de programma's van Tienskip en ProDemos en werkbudget vragen een structurele financiële bijdrage in de begroting. Gezien de positieve ervaringen en het belang dat de raad hecht aan jongerenparticipatie vanuit het eerdere initiatiefvoorstel en de raadsagenda, zal het college u bij de Perspectiefnota voorstellen om jongerenparticipatie te continueren en door te ontwikkelen.

Communicatie en participatie

Jongerenparticipatie dient met en door jongeren vormgegeven te worden. In afwachting van een besluit van de raad op dit voorstel zullen de evenementen die dit voorjaar georganiseerd worden in ieder geval ingezet worden om samen met jongeren na te denken over de inrichting van jongerenparticipatie. In het geval de raad positief besluit, biedt dit uitgangspunten voor de op te stellen uitvoeringsagenda. Daarnaast dienen jongeren een structurele positie te hebben in het vormgeven en bijstellen van jongerenparticipatie.

Advies communicatie: indien de raad bij de perspectiefnota besluit de middelen beschikbaar te stellen, zal er een persbericht opgesteld en verspreid worden. Daarnaast zullen de verschillende partners waar tot nu toe mee samengewerkt werd, op ambtelijk niveau, geïnformeerd worden.

Nadat de uitvoeringsagenda is opgesteld zal hier ook de nodige communicatie aan verbonden zijn.

Financiën

De structurele jaarlijkse kosten van dit voorstel worden geraamd op € 78.000,-. Het bestaat uit de volgende onderdelen:

Omschrijving	Bedrag
Personele inzet (16 uren/week) aanjager	€ 61.000,-
Inkoop diensten Tienskip en ProDemos	€ 10.000,-
Werkbudget (t.b.v. locatiehuur, communicatiemiddelen e.d.)	€ 7.000,-

Advies financiën: Het budget voor personele inzet is incl. overhead/devices.

De financiële consequenties van dit voorstel worden meegenomen in de integrale afweging bij de Perspectiefnota. Zoals de Themabegroting 2024 aangeeft, is ons begrotingssaldo vanaf 2026 negatief en de verwachting is dat dit een structureel negatief saldo is. Vanuit financieel oogpunt kan alleen de conclusie getrokken worden dat de structurele lasten ad € 78.000 extra druk zetten op een duurzaam en gezond financieel perspectief.

Bijlagen

Bijlage I: Initiatiefvoorstel Jongerenparticipatie *'Een nieuwe generatie aan zet'*, oktober 2021

Bijlage II: Terugblik jongerenparticipatie 2021-2023

Bijlage III: Advies Participatieraad op college- en raadsvoorstel

Bijlage IV: Reactie college op advies Participatieraad